

AJ-7379

Seat No. _____

Second Year B. A. (Non CBCS) Examination

March / April – 2016

Philosophy : Paper - V
(Indian Logic)

Time : 3 Hours]

[Total Marks : 100

1 'કારણ' એટલે શું ? પ્રકારો સાથે સમજાવો. 20

અથવા

1 'જ્ઞાન' શબ્દનો અર્થ સ્પષ્ટ કરી તેનાં પ્રકારો વિગતે વર્ણવો. 20

2 'ન્યાયદર્શન' અનુસાર 'પ્રત્યક્ષ પ્રમાણ' પ્રકારો સાથે સમજાવો. 20

અથવા

2 'અનુપલબ્ધિ પ્રમાણ' તેમજ 'ઉપમાન' પ્રમાણની ચર્ચા કરો. 20

3 ભારતીય પંચાવયવી અનુમાન ઉદાહરણ સહિત સમજાવો. 20

અથવા

3 'અર્થાપત્તિ પ્રમાણ' તેમજ 'શબ્દપ્રમાણ' વિગતે વર્ણવો. 20

4 હેત્વાભાસ એટલે શું ? પ્રકારો સહિત સમજાવો. 20

અથવા

4 વ્યાપ્તિ રીતીઓ વિગતે વર્ણવો. 20

5 ભ્રમ અંગે 'વિપરિત ખ્યાતિવાદ' અને 'અનિર્વચનીય ખ્યાતિવાદ' વિગતે સમજાવો. 20

અથવા

5 યથાર્થ હેતુના લક્ષણો જણાવો. 20

ENGLISH VERSION

- 1 What is a cause ? Explain with the types of cause. **20**
- OR**
- 1 Clarify the meaning of the word 'knowledge' and describe its types. **20**
- 2 Explain perception with the types according to Nyaya. **20**
- OR**
- 2 Discuss Non-cognition and Comparison Pramanas. **20**
- 3 Explain with examples the five fold Indian Inference. **20**
- OR**
- 3 Explain postulation and testimony. **20**
- 4 What is Hetvabhasa ? Explain with types. **20**
- OR**
- 4 Describe with detail the methods of Induction. **20**
- 5 Explain with detail Viparitkhyati Vada and Anirbachaniya Khyati Vada regarding error. **20**
- OR**
- 5 State the characteristics of Valid Hetu. **20**
-